

lifestyle magazine: mensen natuur cultuur *mode wonen* prijs €5,95

Twentelife

voorjaar 2013 - jaargang 10 - nr.35

Poppodium METROPOOL HENGELO
hoort tot de top

The
impossible
project

DE GEHEIMEN VAN POLAROID

Cabaretier

JEFFREY SPALBURG:
Surinamer en Tukker

We ontmoeten Spalburg 's middags in grand café De Twee Wezen in 'zijn' Hengelo. 's Avonds speelt hij de nieuwe theatershow 'Thuus' in theater De Kappen in Haaksbergen. Hij komt niet meer zo vaak in zijn geboorteplaats. De interviewafspraken was een mooie gelegenheid om wat vroeger de A1 naar Twente te pakken. "Ik heb enkele vrienden en familieleden bezocht. Ja, het voelt echt als thuiskomen. Vorig jaar is mijn vader overleden en mijn moeder woont er niet meer. Dan is het boek toch een beetje dichtgeslagen." Die gebeurtenissen en de geboorte van zijn eerste kind in datzelfde jaar inspireerden Spalburg tot de nieuwe cabaretvoorstelling Thuus. "Het programma is een eerbetoon aan mijn vader, maar ook aan Suriname, het land waar hij vandaan komt en een ode aan de geboorte van mijn zontje. Thuus is een verkenning naar waar het leven je brengt." ➔

Cabaretier Jeffrey Spalburg:

'SURINAMERS EN TUKKERS HEBBEN VEEL GEMEEN'

'Ik heb een hekel
aan hokjesgeest en
domheid'

Identiteit

Zijn eigen roots liggen in Hengelo. "Ik heb er een fijne jeugd gehad. Muziek nam een belangrijke plek in. Het was de tijd van de New Wave. Veel vrienden waren fan van de Simple Minds en U2. Door mijn broers luisterde ik thuis vooral naar funk, soul en hiphop. Het radioprogramma Ferry Maat's Soulshow was vaste prik. Ik maakte kennis met de eerste hiphop artiesten. Grandmaster Flash, Run-D.M.C., dat soort dingen. Ik praat graag en snel, dus het duurde niet lang of ik schreef mijn eigen rap. De mensen om mij heen vonden het

mooi. Hiphop heeft mij identiteit en zelfvertrouwen gegeven. Hengelo was een goede voedingsbodem. Op het Twickel-college kon ik me ook heerlijk uitleven. Veel aandacht voor drama, expressie en muziek. De eerste breakdanskampioen uit 1986 kwam uit Hengelo en rapmuziek was hier enorm populair." Spalburg ging na het eindexamen naar de Theaterschool in Utrecht. In 2001 verhuisde hij naar Amsterdam.

Muziek en theater lopen als een rode draad door zijn leven. Onder de naam Brothers Of Showbizz presenteerde hij jarenlang met Najib Amhali festivals, waaronder Bevrijdingspop en Lowlands. "Dat presenteren deden we in combinatie met een rap of human beatbox. We tekenden een platencontract bij Columbia Records en de single 'Passie' werd in 1996 zelfs een bescheiden hit." Spalburg en Amhali gingen na dit hoogtepunt ieder hun eigen weg in het theater. Spalburg ging onder meer als acteur aan de slag bij theatergroep Made in da Shade. Hij werd vaste tekstschrijver van cabaretier Jörgen Raymann en heeft in de televisieshow 'Zo: Rayman' z'n vaste programmaonderdeel 'De Pappies'. Sinds 2005 is Spalburg verbonden aan het Comedy Café in Amsterdam. In 2008 ging zijn eerste avondvullende

cabaretvoorstelling 'Brommers Kiek'n' in première. De voorstelling vertelt het verhaal van zijn Twentse jeugd en het leven van nu in de grote stad. In 2010 schrijft hij zijn tweede programma 'Spiekerboks'. Beide voorstellingen werden ruim honderd keer gespeeld en kregen een warm onthaal van publiek en pers.

Leven en dood

In zijn nieuwe theatershow is de cirkel rond. Het overlijden van zijn vader en de geboorte van z'n eerste zoon Jaïr staan symbool voor klassieke thema's als leven en dood, toekomst en verleden. "Natuurlijk heeft de geboorte van Jaïr mijn leven veranderd. Ik volg nog steeds mijn hart, maar onbezorgd doorzakken in de kroeg tot in de vroege ochtenduren is er niet meer bij. Ik vind het leuk om na een theateroptreden naar huis te rijden en die kleine nog even in mijn armen te sluiten."

"Ik voel me op mijn plek in Amsterdam. Het is een inspirerende omgeving. Veel verschillende mensen, een stad met een open mind en levensenergie. Ja, da's toch wel een verschil met Twente. Als ik in Amsterdam aan mensen vraag hoe het met ze gaat hoor je 'hartstikke goed, joh'. In Twente is het vaak 'het kon slechter'. De westerling kan overdrijven, in Twente kunnen ze onderdrijven. ➔

**'Amsterdammers overdrijven,
Tukkers onderdrijven'**

Dat onderkoelde in Twente heeft ook be-
slist z'n mooie kant. Ik gebruik het vaak
in mijn voorstellingen. Ik kan moeilijk
kiezen tussen Amsterdam en Twente.
Ik hou van allebei. Hetzelfde heb ik met
mijn afkomst. Ik voel me Surinamer en
Tukker. Ondanks dat ik er niet geboren
ben vind ik het heerlijk om in Suriname
te zijn, maar ik ben ook op en top FC
Twente fan en spreek dialect. Ik wil niet
kiezen, ik wil het allemaal zijn."

"Ik heb een hekel aan hokjesgeest en
domheid. Ja, daar loop ik nogal eens
tegenaan. Ik kan me ergeren aan
mensen die vertellen verrast te zijn door
mijn goede Nederlandse uitspraak. Tja,
in Suriname is Nederlands gewoon de
moedertaal..."

Het is de week na de voetbalwedstrijd
FC Den Bosch- AZ waarbij de donkere
voetballer Jozy Altidore door racistische
oerwoudgeluiden werd uitgejouwd.

"Daar kan ik me flink over opwinden,
maar ik ben geen type die op de bar-
ricaden klimt. Als ik in Den Bosch
zou optreden hou ik het liever subtiel.
'Goh, Bosschenaren. Jullie kunnen het
wel. Ik heb nog geen oerwoudgeluid

gehoord...' Ik zie de maatschappij ver-
ruwen en de politiek wordt steeds meer
gedomineerd door oneliners. Een goed
verhaal van Job Cohen wordt eenvoudig
getackeld door een oneliner van Geert
Wilders. Het doet er kennelijk niet toe
wàt je zegt maar hòe je het zegt."

Surinamers en Tukkers

Met de single 'Hengelo-o-o' scoorde
Spalburg een kleine hit. Half in het
Twents en half in het Nederlands bezingt
hij de mooie kant van het Twentse land.
Natuurlijk met een vette knipoog naar
de inwoners uit de Randstad die te
weinig oog hebben voor al dat schoons.
De muziek eronder bestaat uit reggae
klanken. "Da's geen toeval. Reggae
staat voor relaxed. En zo is het leven in
Suriname en Twente ook. 'hennig an',
maak je niet druk. Ook het noaberschap
is een treffende overeenkomst tussen
Surinamers en Tukkers. Toen mijn vader
was overleden leefde de hele straat in
Hengelo met ons gezin mee. Dat zie je
in Suriname ook. Ondenkbaar in Am-
sterdam. Surinamers en Tukkers hebben
veel gemeen." ➔

'Hengelo was een goede voedingsbodem'

Noaberschap is typisch Twents èn Surinaams'

Spalburg is met zijn vorige theaterprogramma's op tournee geweest in Suriname. Ondanks het feit dat hij in Hengelo is geboren en opgegroeid is er toch een band met Suriname. "Door je ouders en familie krijg je er toch veel van mee. Ik speel regelmatig Surinaamse typetjes, maar vind het ook heerlijk om een Tukker te acteren. Natuurlijk moet je in Suriname even uitleggen wat 'brommers kiek'n' betekent.

Suriname heeft met 'tjek motro' nu een Surinaamse codevariant als je met een meisje wilt zoenen. Het is leuk om dat over te brengen op je publiek. Ik stop veel eigen identiteit in mijn shows. Dat kan alle kanten op gaan; Surinaams, Twents of randstedelijk. Ik speel regelmatig in de Bijlmer. Dan is 90 procent

van je publiek zwart, in Twente is het andersom. De reacties van het publiek verschillen nauwelijks. Je kunt niet stellen dat Tukkers anders reageren dan Surinamers. Wel kan de sfeer per voorstelling verschillen. Zelfs bij twee voorstellingen in hetzelfde theater is vaak de ene avond de andere niet. Geen idee wat dat verschil veroorzaakt, maar het is er wel."

Goeiedag

In de Randstad wordt Twente gezien als het land van Ilse de Lange, FC Twente, Grolsch en Herman Finkers. Spalburg vindt de Almelose cabaretier een groot voorbeeld. "Op en top Twentse humor. Prachtig hoe Finkers met een onderhuidse lading z'n voorstelling speelt. Hij

is bovendien een uitstekend verhalenverteller. Voor mij een voorbeeld. Waar ik zelf over tien jaar sta? Geen idee. Ik blijf mijn hart volgen, dus bezig met veel uiteenlopende projecten. Het dagelijks leven en de maatschappelijke ontwikkelingen dragen voldoende bouwstenen aan. Ik probeer uit negatieve ontwikkelingen met een kwinkslag iets positiefs te halen. In Twente zeggen we elkaar nog gedag. Als ik in Amsterdam een bus binnenloop en de chauffeur begroet, krijg ik niks terug. Onlangs had ik een speciaal optreden voor honderden buschauffeurs. Kom ik het podium op, kijk de zaal in en zeg 'goeiedag'. Krijg ik als antwoord een 'goeiedag' terug. Zeg ik: 'Ah, jullie kunnen het dus wel...' ■

5 april Stadstheater Oldenzaal

Jeffrey Spalburg speelt op 5 april in het Stadstheater De Bond in Oldenzaal zijn nieuwe voorstelling 'Thuus'. De voorstelling gaat over thuiskomen in vele facetten. Zijn Twente roots, de geboorte van zijn zoontje en het overlijden van z'n vader. Het krijgt allemaal een plekje in Thuus. De voorstelling begint om 20.15 uur. Voor kaarten en meer informatie zie www.stadstheaterdebond.nl.